

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 K 007816 16 K
Zenica, 12.12.2016.godine

Presuda pravosnažna dana 11.01.2017. godine.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Kantonalni sud u Zenici, u vijeću sastavljenom od sudije Maličegović Enesa, kao predsjednika vijeća, te sudija Ahmetović Hilme i Baškarad Ranke, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Telalović Jele, u krivičnom predmetu protiv optuženog Blagojević Rajka, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ bivše SFRJ, po optužnici Kantonalnog tužilaštva/tužiteljstva ZE-DO kantona broj: T04 0 KTRZ 0017189 14 od 30.11.2015. godine, potvrđene od strane sudije za prethodno saslušanje Kantonalnog suda u Zenici, broj: 04 0 K 007816 15 Kps, dana 07.12.2015. godine, izmijenjene dana 12.12.2016. godine, nakon održanog usmenog, javnog i glavnog pretresa, u prisustvu kantonalnog tužioca Delić Redže, optuženog i njegovog branioca po izB Romanić Milana, advokata iz Banjaluke, dana 12.12.2016.godine, donio je i javno objavio slijedeću:

P R E S U D U

Optuženi: BLAGOJEVIĆ RAJKO, sin ... i majke ..., djevojačko ..., rođen godine u mjestu ..., općina ..., nastanjen u ..., u ulici ..., pismen, završio VSS, po zanimanju ..., oženjen, otac dvoje djece, po narodnosti ..., državljanin ..., do sada neosuđivan, niti se protiv istog vodi drugi krivični postupak, na osnovu člana 299. točka c. ZKP FBiH,

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

da je:

Od početka sedmog do kraja devetog mjeseca 1992. godine za vrijeme rata i oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, između Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine i Armije Republike Bosne i Hercegovine u mjestu Jablanica, općina Maglaj, kao pripadnik Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine u svojstvu pomoćnika komadanta za bezbjednosno-obavještajne poslove u IV pješadijskom bataljonu Prve ozrenske lake pješadijske brigade, postupio protivno pravilima međunarodnog humanitarnog prava, kršeći odredbe člana 3. stav 1. točka a. Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, tako što je naredio NN licima da izvrše ubistvo civilne osobe bošnjačke nacionalnosti O.H.a zv. C. ili H, rođen 1920. godine, kojeg su u junu mjesecu zarobili u njegovoj kući u mjestu Jablanica pripadnici Prve ozrenske brigade I. Ž., Đ B i B. Ro, da bi ga sutradan P N. i V1 S. sproveli u komandu brigade i predali Blagojević Rajku, koji ga je ispitivao, nakon čega

je isti zatvoren u šumarsku kuću u mjestu Rajčevo, gdje je bio zatvoren do ubistva, a što su NN lica i učinila, nanijevši mu strijelne povrede iz vatrenog oružja u dijelu lijeve tjemene kosti, te druge povrede u vidu višestrukih preloma kostiju glave, kralježaka, rebara obostrano, te kostiju desne potkoljenice, što je kod oštećenog prouzrokovalo smrt,

čime bi počinio **krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona bivše SFRJ.**

Na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH, troškovi krivičnog postupka na teret budžetskih sredstava.

O b r a z l o ž e n j e

Kantonalno tužilaštvo/tužiteljstvo ZE-DO kantona je optužnicom broj: T04 0 KTRZ 0017189 14 od 30.11.2015. godine optužilo Blagojević Rajka zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona bivše SFRJ, a kako je to bliže činjenično, a i pravno navedeno u optužnici.

Optužnica je potvrđena od strane sudije za prethodno saslušanje ovog suda pod brojem: 04 0 K 007816 15 Kps, dana 07.12.2015. godine.

Rješenjem Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 1 K 014552 13 Kv od 03.01.2014. godine prenesena je nadležnost Kantonalnom sudu u Zenici, a za dalje vođenje krivičnog postupka.

Shodno činjeničnom stanju, Kantonalno tužilaštvo Zenica je na glavnom pretresu dana 12.12.2016. godine, izvršilo izmjenu optužnice u činjeničnom dijelu, a kako je to bliže navedeno u izreci ove presude.

Tokom dokaznog postupka tužilaštvo je saslušalo svjedoke: I.U. O., I.ić Ua, I. Ž., V.D.a, J.B.a, N.S..a, H.J.a, S.S.a, Il. T.a i O. H.a.

Pored toga, tužilaštvo je saslušalo i vještake dr. Silajdžić-Brkić Sabihu-sudska medicina i dr. Sinanović Zemira-vojna struka.

Kao tužilački dokazi od strane suda prihvaćene su izjave svjedoka J.B.a data MUP Zenica, dana 04.09.2014. godine, svjedoka I.O., dana u Kantonalnom tužilaštvu Zenica, dana 16.06.2014. godine i u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu Sarajevo, dana 28.05.2013. godine.

Na glavnom pretresu, a u smislu člana 288. stav 2. ZKP FBiH pročitana je iskaz svjedoka P.P., dat u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu Sarajevo, dana, 01.08.2013. godine.

Kao materijalni dokazi optužbe prihvaćeni su slijedeći dokazi:

1. Rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 1 K 014552 13 Kv od 03.01.2014. godine,
2. Izvod iz matične knjige umrlih, grad Doboj broj: ... od godine na ime P.P.,
3. Izvod iz matične knjige umrlih Općina Maglaj broj: ... od ... godine na ime O.H.,
4. Potvrda o smrti JU „Dom zdravlja“ Maglaj broj: ...,
5. Naredba Kantonalnog suda u Zenici broj: 04 0 K 007816 15 Kpp od 21.10.2015. godine,

6. Nalaz stalnog sudskog vještaka dr Sabiha Brkić-Silajdžić, specijalista sudske medicine od 04.11.2015. godine,
7. Dopis Službe civilne zaštite Općine Maglaj broj: ... od godine,
8. Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta PS Maglaj broj: ... od godine,
9. Rokovnik Opštinskog štaba civilne zaštite Maglaj,
10. Zapisnik o ekshumaciji Uprave policije Zenica broj: ... od ... godine,
11. Fotodokumentacija PS Maglaj broj: ... od ... godine,
12. Dopis Odjeljenja za boračku-invalidsku zaštitu, grad Banja Luka broj: ... od ... godine,
13. Uvjerenje Odjeljenja za boračku-invalidsku zaštitu, grad Banja Luka broj:.... od ... godine,
14. Personalni karton registarskog broja: ...,
15. Ovjerena elektronska kopija od strane MKSJ dokumenta „Kratok Izvještaj“ od ... godine,
16. Ovjerena elektronska kopija od strane MKSJ dokumenta „Službena zabilješka“ komande IV Bataljona „Vis“ od ... godine, Str. pov. broj: ... ,
17. Ovjerena elektronska kopija od strane MKSJ dokumenta „Mjere za zaštitu imovine“ SJB Maglaj broj: ... od 0.. godine,
18. Ovjerena elektronska kopija od strane MKSJ dokumenta „Saznanja vezana za Srpsku Opštinu Maglaj“ od godine,
19. Nalaz i mišljenje vještaka vojne struke doc. dr. Sinanović Zemira od godine, sa naredbom za vještačenje ... godine.
20. Odluka o proglašenju ratnog stanja PR. broj: 1201/92 od 20.06.1992. godine, Službeni list R. BiH broj: 7 od 30.06.1992. godine,
21. Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti broj: 03-11/92 od 15.04.1992. godine, Službeni glasnik Srpskog naroda u BiH broj: 6 od 12-17.5. 1992. godine,
22. Naredba o primjeni pravila međunarodnog ratnog prava u vojsci Srpske Republike u Bosni i Hercegovini broj: 01-53/92 od 13.05.1992. godine, Službeni glasnik Srpskog naroda u BiH broj: 9 od 13.06.1992. godine,
23. Izvod iz kaznene evidencije za osumnjičenog Blagojević Rajka od ... godine.

Kao svjedoci odbrane saslušani su svjedoci M1 V., J.LJ, L.M., P. N.o, Đ1 G., M. D. i L.J.. Odbrana je odustala od saslušanja svjedoka N1 Ranka, zbog čega je sud odlučio da se ovaj svjedok ne saslušava. Pored toga, kao dokaz odbrane saslušan je i vještak vojne struke K. D.mir, koji je izradio i pismeni nalaz i mišljenje, a koji dokaz je prihvaćen od strane ovog suda. Pored toga, kao materijalni dokazi odbrane prihvaćeni su slijedeći dokazi: dopis Okružnog tužilaštva Doboj broj: IT-41/16 od 05.07.2016. godine, informacija SJB Doboj, broj: 11-01/2-052-1169/16 od 10.06.2016. godine, ukaz Predsjednika Republike Srpske broj: 01-1464/94 od 23.07.1994. godine, naredba komadanta taktičke grupe broj: 156-1/93 od 07.12.1993. godine, naredba broj:4921-1 komdanta operativne grupe od 13.10.1993. godine, naredba komadante Prve ozrenske lake pješadijske brigade broj:48-1/93 od 03.01.1993. godine, izvod iz VOB kartona za I.U.a, izvod iz VOB kartona za P.P. i uvjerenje Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Doboj, broj: 08-835-1-143/2016 od 23.03.2016. godine.

Na glavnom pretresu održanom dana 05.12.2016. godine saslušan je optuženi u svojstvu svjedoka.

Optuženom se stavlja na teret da je postupao protivno pravilima međunarodnog humanitarnog prava, odnosno da je postupio suprotno odredbi člana 3. stav 1. točka a. Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva za vrijeme rata od 12.08.1949. godine.

Članom 3. stav 1. tačka a. Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva za vrijeme rata od 12.08.1949. godine propisano je da je u slučaju oružanog sukoba koji nema međunarodni karakter i koji izbije na području stranaka ugovornica da je svaka stranka sukoba dužna da poštuje odredbe Ženevske konvencije, te se istom zabranjuje svaki oblik nasilja protiv života i tijela, sve vrste ubistava, sakaćenja, odnosno okrutnog postupanja i mučenja.

Krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ, glasi: „ ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije, naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječna postupanja, biološki eksperimenti, nanošenje velikih patnji tjelesnog integriteta ili zdravlja, raseljavanje ili preseljavanje ili prisilno odnarođjavanje, prevođenje na drugu vjeru, prisiljavanje na prostituciju ili silovanje, primjenjivanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protivzakonito odvođenje u koncentracione logore i druga protivzakonita zatvaranja, lišavanje prava na pravilno i nepristrasno suđenje, prisiljavanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili u njenoj obavještajnoj službi ili administraciji, prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjavanje stanovništva, konfiskovanje imovine, pljačkanje imovine stanovništva, protivzakonito i samovoljno uništavanje ili prisvajanje u velikim razmjerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama, uzimanje nezakonito i nesrazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrijednosti domaćeg novca ili protivzakonito izdavanje novca ili ko izvrši neko od navedenih djela – kaznit će se zatvorom od najmanje pet godina.

Dokazi optužbe:

Svjedok I.O. je saslušan na glavnom pretresu, u Tužilaštvu ZE-DO Kantona, kao i u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu.

Na glavnom pretresu govorio je o tome kakvo je stanje bilo na području općine Maglaj prije oružanog sukoba, kao i u vrijeme samog oružanog sukoba. Živio je sa bolesnom majkom u D. Rakovcu u Maglaju. U 6. mjesecu 1992. godine mobilisali su ga u Srpsku vojsku. Svjedok je naveo da ga je otjerao na rov M1 Vmir, policajac, a da mu je ovaj rekao da ga je poslao Blagojević Rajko. U maju mjesecu bile su postavljene linije između Srba i Muslimana, a komanda njegove jedinice bila je u D. Rakovcu. Svjedok je pričao i o tome na koji način je išao u rov, a jednom je došla policija po njega jer nije htio da ide, pa je i majku poveo u rov, jer je bila bolesna i nije imao kome da je ostavi. Što se tiče optuženog, nikada sa istim nije razgovarao, ali je čuo da je bio neki bezbjednjak. Jedne prilike kada je bio na liniji sa M2 R1m, svjedok navodi da su u rov donijeli jednog čovjeka, a što je vidio kada je išao po večeru. Taj čovjek bio je star, kašljao je, bio je u papučama i ogrtaču i imao je naočale na očima. Pitao je Ž. I.a, Đ B i T.M.a ko dovede tako starog čovjeka, te je rekao B i M.u da vrate čovjeka odakle su ga donijeli, a ova dvojica su odbijala da to urade, govoreći da to uradi ili M.o ili B. To je sve bilo kada je svjedok, a kako on to navodi, otišao po večeru na rov kod I. Ž., Đ B i T.M.a. Kada se vratio na svoj rov i donio večeru M2 R, a ovaj je rekao da je taj stari čovjek H ili H.. Svjedok I.O. je naveo da nije poznavao H.a. Ujutro, odnosno drugog dana na rovu, I.O. je pitao komandira čete B.M.a da mu ovaj odobri da obiđe majku, te da vidi u kakvom stanju mu je stoka. Ovaj ga je poslao kući. Kada je išao kući, u Jablanici je vidio da P N. i V1 nose H na leđima, zavezanih očiju, odnosno da ga je na leđima nosio P N., a obojica su se tom prilikom smijala. Vidio je da su ga naizmjenično nosili. Rekao je ovoj dvojici da puste čovjeka, ali su to oni odbili, govoreći da to ne smiju uraditi i da im je to naredeno, ali svjedok I.O. ne zna ko im je to naredio. Svjedok tvrdi da je vidio Blagojević Rajka kako izlazi iz jednog objekta. N. je skinuo sa sebe H.a, dok

je svjedok sa gornje strane ceste posmatrao šta će se desiti. Svjedok ne zna šta ga je Rajko pitao. To nije mogao čuti, osim da je rekao da se H.u odvežu oči, a što je i urađeno. Svjedok ne zna po čijem naređenju je bilo šta postupljeno u odnosu na H.a, a tvrdi da se ovaj događaj desio krajem 6. odnosno početkom 7. mjeseca 1992. godine. Kada je drugi puta svjedok išao na rov, te kada su prolazili pekaru, gdje je vidio H.a, P B. mu je rekao:“Vidi onaj grob, tu je sahranjen H.“. Svjedok je mislio da je H. umro, a B. P mu je, a kako to tvrdi svjedok, rekao da H. nije umro, nego da su ga strijeljali G i neki Z.. Svjedok je izjavio da ne zna tačno koju je funkciju obavljao optuženi. Tvrdi da su ga zvali „bezbjednjak“ i da se on za sve pitao. Svjedok je izjavio da je imao problema sa zakonom i da je bio osuđeni na zatvorsku kaznu.

U izjavi koju je svjedok dao u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, svjedok je dosta identično iskazivao kao i na glavnom pretresu. U toj izjavi rekao je da je Blagojević Rajko, kada su doveli H.a, naredio da mu odvežu oči, čuo kako je Rajko rekao H.u:“Govori da te ne vodim dalje“, a tom prilikom držao je olovku ispred H. očiju. U tom iskazu svjedok je naveo da je po njegovim saznanjima čuo da je optuženi odgovoran za ubistvo O.H.a, da je navodno čuo da je on naredio nekim licima da se H. strijelja, ali ne zna tačna imena tih lica.

Svjedok I.O. je saslušan i u Kantonalnom tužilaštvu Zenica, a o čemu je sastavljen zapisnik dana 16.06.2014. godine. U toj izjavi svjedok je rekao da ostaje u cjelosti kod svih navoda koje je istakao u izjavi koju je dao u Držanoj agenciji za istrage i zaštitu Sarajevo.

Svjedok I.U. je izjavio da je u 9. mjesecu 1992. godine bio pripadnik vojne policije u odredu „Vis“. Svjedok je naveo da poznaje optuženog Blagojević Rajka i da je on u to vrijeme bio bezbjednjak u njihovoj jedinici. P P. je bio komandir odjeljenja. Svjedok je poznavao O.H.a, jer je H. držao ispite iz njemačkog jezika. Znam da je stanovao na Bijeloj Ploči. Jedne prilike kada je došao sa terena, zajedno sa M1 V. i P. P., koji je umro, ostao je u školi zajedno sa V. da spava, dok je P kao komandir odjeljenja, otišao da podnese izvještaj u komandu. Svjedok je izjavio da ga je probudio kurir i da su ga zvali u komandu, kao i to da ponese oružje. Pitao je ko je naredio, a kurir je rekao da je to uradio Rajko. Pitao je o čemu se radi, ali kurir nije znao dati odgovor. Svjedok je izjavio da nije postupio po toj naredbi, te je kurir otišao. Nakon deset minuta, kurir se ponovo vratio, ponovo je tražio da U i V. idu u komandu. U je zamolio V. da on ode, jer je mlađi, jer se ovom spavalo pošto je bio umoran. Ponovo nakon desetak minuta je došao kurir, te ponovo pozvao Ua, koji je tada ustao i otišao u komandu. Tu je vidio policajca koji mu je rekao da treba likvidirati H.a. U nije nakon tih riječi dalje išao u prostorije komande, nakon čega je svjedok oštro reagovao i psovao, nije postupio po tom naređenju, te se vratio spavati.

Svjedok I.U. nije čuo ko je izdao takvu naredbu. Ne zna ko je ubio H.a, niti je bilo šta vidio. Ujutro je pitao P šta se desilo sinoć, a ovaj mu je rekao da je U pametan čovjek i da je znao da to U neće uraditi. Svjedok je izjavio da je nakon toga izbačen iz vojne policije i da je imao problema u vojsci, da je bio na bolovanju, a da je onda imao čestih posjeta od strane policije da se javi u komandu. Navodi da je jednom imao i fizički obračun sa optuženim, da ga je on strpao u zatvor, da je u zatvoru bio par dana u Jablanici, a potom da je proslijeđen u Doboj.

Svjedok I. Ž. je govorio o ratnim dešavanjima u toku maja 1992. godine na području Maglaja. U svom iskazu je naveo da se ne može sjetiti tačnog datuma, ali misli da je to bilo poslije Đurđevdana, odnosno u maju 1992. godine, kada je sa vodom bio na prostoru Josipove bašče. Sa Đ Bm i B. Rom otišao je do jedne kafane koja je bila kilometar od njihove linije. Vidjeli su u jednoj muslimanskoj kući dim, pa su otišli da vide o čemu se radi. Tu su našli jednog starijeg čovjeka. Znali su ga po nadimku „H“. Njih trojica su ga izveli iz kuće, te ga odveli do komande čete, a otprilike oko 300 m. Predali su ga komandiru čete B.M.u, a koji je naredio P N.u da H odvede u komandu u Rakovac. U toku noći H je odveden u Rakovac, ali svjedok I. Ž. ne zna kome je predat, a kasnije je čuo da je isti prebačen prema Ozrenu u neku šumariju, te da je u toj

zgradi bio čuvan, da ga je čuvao R.Ž.o. Za H je čuo da je ubijen u Jablanici, jer je odbio da izvuče nekog srpskog vojnika koji je bio povrijeđen.

Svjedok V.D. je u svojoj izjavi rekao da je od početka juna do početka avgusta 1992. godine bio komadant Prve ozrenske brigade. Brigada je bila sastavljena od četiri dobrovoljačka odreda. Odred „Rudina“, Odred „Vis“, Odred „Preslica“ i Odred „Kraljica“. Komadant odreda „Vis“ bio je N. M. ili M.. Svjedok se nije mogao tačno sjetiti imena, a nije se mogao sjetiti ni ostalih članova komande odreda. Sjeća se da je optuženi u julu 1992. godine, kada je dolazio u posjetu odredu „Vis“ bio referent za obavještajno-bezbjednosne poslove u bataljonu „Vis“. Optuženi je imao obavezu da se bavi prikupljanjem obavještajno- bezbjednosnih podataka, a vezanih za njegov bataljon. U odredu je bilo i odjeljenje vojne policije, a komandovanjem vojne policije vršio je komadant odreda. U Prvoj ozrenskoj brigadi pomoćnik komadanta za bezbjednost u kritično vrijeme bio je L.M.. Nije znao ni za kakvo pritvaranje civila, a takve podatke je mogao znati i njegov pomoćnik za bezbjednost. Njegov pomoćnik za bezbjednost podatke je mogao dobiti od komandanta odreda ili od referenta za obavještajno-bezbjednosne poslove. Nije čuo za zatvaranje civila O.H.a, a o tome je saznao tek po otvaranju krivičnog postupka protiv optuženog.

Svjedok J.B. je davao iskaz na glavnom pretresu, ali je i iskaz iz istrage uveden kao dokaz, a kojeg je svjedok dao u MUP-u Zenica, dana 04.09.2014. godine. Svjedok J.B. je saslušan od strane MUP-a Zenica te je o tome sačinjen zapisnik pod brojem: 08-04/3-5-92/14 od 04.09.2014. godine. Navedeni iskaz tužilaštvo je koristilo, a u smislu da svjedok potvrdi da mu je optuženi dao odobrenje da može uzeti peć na čvrsto gorivo, a što je svjedok i potvrdio. Što se tiče konkretnog događaja, izjavio je da mu je pokojni punac P M., koji je u to vrijeme bio na straži u komandi u Jablanici, pričao da je čuo da hoće da ubiju H, zbog čega je napustio službu i vratio pušku.

Svjedok J.B. drugo ništa ne zna o konkretnom događaju.

Svjedok N.S.. je u svom iskazu govorio o tome kako je radio početkom 1992. godine u policiji u Maglaju. U maju 1992. godine došlo je do podjele u policiji. Formirana je srpska stanica policije, te izmještena na područje Ozrena. Svjedok je govorio o stanju na području Maglaja prije izbijanja oružanog sukoba, kao i samim početkom sukoba. Optuženog je znao izviđenja i zna da se bavio nekim poslovima bezbjednosti. Što se tiče O.H.a, o tome ne zna ništa.

Svjedok H.J. je u svom iskazu govorio kako ga je jedne prilike ispitivao optuženi Blagojević Rajko, kojeg poznaje jer je bio profesor u osnovnoj školi, a i direktor, a o smrti O.H.a, ovaj svjedok ne zna ništa.

Svjedok S.S. je živio u Jablanici sve do 9.06.1992.godine, kada ga je zarobila srpska vojska. Sjeća se da je odveden u OŠ u Jablanici gdje ga je sa ostalim zarobljenicima primio policajac J. B.. Zna da je tu bio i policajac N.S... Nakon par sati iz Jablanice su kamionom prebačeni do Rakovca, tu su smješteni u školu i sjeća se da ih je čuvao neki V koji je bio pripadnik srpske vojske. Sutradan su izvođeni na saslušanje koje je obavljao Blagojević Rajko, kojeg svjedok poznaje od ranije jer je bio profesor u školi. Rajko ga je ispitivao o vojnim stvarima u Maglaju. Tu je bio prisutan i N.S.. kao i J Č, ispitivao ga je petnaestak minuta, a u Donjem Rakovcu se zadržao dvije noći, nakon toga prebačen je u Doboj. Što se tiče O.H.a svjedok o tome ne zna ništa.

Svjedok dr. Il. T. je po zanimanju ljekar, radi u Domu zdravlja u Maglaju od 1988.godine. U toku rata bio je ljekar u Domu zdravlja Maglaj, a i član Komisije za identifikaciju na području

općine Maglaj. Vršio je spoljne preglede mrtvih osoba, a vršio je kao član komisije i identifikaciju tijela. Što se tiče O.H.a, svjedok je izjavio da je izdao potvrdu na kojoj je konstatovao da je isti umro nasilnom smrću. Radi se o potvrdi broj 133/93 od 27.07.1993.godine.

Svjedok O. H. je u svojoj izjavi izjavio da mu je u toku 1997.godine ili 1998.godine I.O. ispričao opriču kako je ubijen njegov amida O.H., a koja priča se podudara sa izjavom svjedoka I.U. O., koju je naveo pred ovim sudom. Svjedok O. H. nije poznavao I.U. O. i nakon razgovora ga više nije vidio. Osim toga svjedok O. H. je u svojoj izjavi naveo da mu je P.P. poručivao da se sastanu međutim zbog smrti P.P. do sastanka nije došlo.

Iskaz svjedoka P. P dat Državnoj agenciji za istrage i zaštitu od 01.08.2013.godine je pročitao na glavnom pretresu a na osnovu člana 288. stav 2. ZKP BiH odnosno zbog smrti svjedoka. Ovaj svjedok u iskazu navodi da je poznavao O.H.a zvani H, da je isti priveden u komandu od strane njemu nepoznatog lica te da je pozvan od strane Blagojević Rajka preko kurira da se javi u komandu. Svjedok je otišao do komande gdje je ispred sjedio O.H. a potom i na sprat do Blagojević Rajka koji mu je rekao da zatvori O.H.a, a kada se ovaj tome usprotivio govoreći da je H star i civil, Rajko mu je naredio da dođe u kancelariju kod njega gdje mu je dao naredbu da pročita. Svjedok je naveo da je u naredbi pisalo da se H mora likvidirati u toku noći u 24 h, na što je svjedok rekao da tu naredbu neće izvršiti te je predložio da se H nahrani i pusti cestom u Maglaj. Optuženi mu je rekao da mora izvršiti naređenje, na što mu je svjedok rekao da je u JNA služio kao vojni policajac, da poznaje zakon i da ne treba izvršiti naredbu ukoliko je ona protivzakonita, te da naredbu neće nikada izvršiti. Poslije ovoga svjedok je otišao do školske zgrade gdje su bili smješteni vojni policajci, nikom ništa negovoreći oko H. Policajcima je rekao da ide kući da se okupa i da neće dolaziti. Sutradan je razgovarao sa vojnim policajcima i saznao da je H tu noć ubijen, te da je kurir dolazio po vojne policajce i da je I.U. odbio izvršiti likvidaciju H a da je ostao u komandi M1 V.

Pored svjedoka tužilaštvo je saslušalo i vještake iz oblasti sudske medicine i vojne struke.

Vještak dr. Brkić Silajdžić Sabiha je radila sudsko-medicinsko vještačenje posmrtnih ostataka O.H.a. Tijelo se nalazilo u stanju skeletizacije, pa je u takvom stanju izvršila sudsko medicinski pregled sa antropološkom i odontološkom obradom tijela a u cilju određivanja spola starosti i visine tijela te pronalazjenja povreda na tijelu. Radi se o muškom polu starosti 65 do 75 godina i visine od 170 do 175 cm. Prilikom pregleda skeletnih ostataka dr. Brkić Silajdžić Sabiha je konstatovala strijelni višestruki prijelom kostiju glave gdje postoji rupast defekt kosti okruglog oblika, prečnika oko 9 mm , a što predstavlja ulaznu ranu projektila ručnog vatrenog oružja. Pored toga na tijelu je pronašla višestruki prijelom prvog i drugog vratnog kralješka a tu nedostaje i desna polovina prvog vratnog kralješka. Dalje postoji višestruki prijelom dvanaestog grudnog kralješka kao i prvog i drugog slabinskog. Dalje, postoji višestruki prijelom desne lopatične kosti, defekt vanjske strane zglobne glavice desne ramene kosti, nedostaje prednja trećina koštane ploče, prelom desnih rebara od 1 do 5 u dijelu stražnje trećine tijela, prelomi tijela rebara desno od 9 do 11 sa listanjem kosti tijela, a u dijelu stražnje strane na unutrašnjoj plohi desetog rebra našla je žljeb dužine oko 4 cm i širine oko 0,7 cm. Pored toga utvrdila je prelome tijela u dijelu stražnje trećine rebara lijevo od drugog do četvrtog, prelome tijela neposredno ispred zglobnih glavica, lijevih rebara od 9 do 11, defekt unutrašnje strane vanjske koštane plohe donje zglobne glavice desne butne kosti, višestruki prelomi gornje zglobne plohe i tijela neposredno ispred desne golenjače kao i višestruke prijelome u donjem dijelu tijela zglobnih ploha kostiju. Isto tako nedostaju i zglobne glavice lijeve lisne kosti. Vještak dr. Brkić Silajdžić Sabiha je konstatovala da je smrt O.H.a nasilna i da je nastupila

usljed višestrukih preloma kostiju glave kralježaka rebara obostrano, te kostiju desne potkoljenice. Povrede su nastale višestrukim djelovanjem tupine jako zamahnutog tvrdog mehaničkog sredstva, a na djelovanje projektila ručnog vatrenog oružja ukazuje strijelna rana u dijelu lijeve tjemene kosti (okrugli rupast defekt kosti).

Iskazivanje dr. Silajdžić Brkić Sabihe u potpunosti se podudara sa pismenim nalazom i mišljenjem od 04.11.2015.godine.

Vještak dr. Sinanović Zemir je govorio o vojnoj strukturi Vojska Republike Srpske. Govorio je o tome na koji način funkcioniše sistem rukovođenja i komandovanja kao i princip jedno-starješinstva. U svom nalazu i mišljenju objasnio je vojnu strukturu jedinica od glavnog štaba do bataljona. Za kompletno stanje u jedinici odgovoran je komandant jedinice u zavisnosti o kojoj vojnoj formaciji se radi. Komandant vojne jedinice imao je pod svojom komandom i pomoćnika komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove s tim da je pomoćnik komandanta za bezbjednost imao i dvostruku liniju komandovanja tj. po komandnoj liniji i stručnoj. Pomoćnik komandanta za bezbjednost po komandnoj liniji odgovoran je komandantu brigade, a po stručnoj neposredno pretpostavljenom stariješini iz službe vojne bezbjednosti. To znači da je pomoćnik komandanta za bezbjednost rado na principu dvostruke linije rukovođenja i komandovanja jer je određene bezbjednosne podatke dostavljao službi bezbjednosti višeg nivoa kao i svom neposrednom komandantu vojne jedinice, s tim da je određene podatke odnosno informacije, a ako se one odnose na nedozvoljeno ponašanje komandanta, mogao direktno da dostavi i u službu bezbjednosti neposredno više vojne jedinice. Vještak je u svom nalazu i mišljenju, a i neposredno na glavnom pretresu objasnio sistem komandovanja na nivou bataljona. On je isti kao i na drugim nivoima i tu nema nikakve razlike. Komandant bataljona je najodgovorniji stariješina za stanje u svoj jedinici. On ima svoje pomoćnike među koje spada i pomoćnik za bezbjednosne poslove. U strukturi komande bataljona najčešće postoji vojna policija u vidu odjeljenja koja ima svoga komandira. Komandant bataljona neposredno komanduje vojnom policijom, a putem komandira odjeljenja. Pomoćnik komandanta za bezbjednost mogao je izdavati određena uputstva komandiru vojne policije, za određene aktivnosti vojne policije na terenu, ali opet sve uz znanje komandanta bataljona. U službi vojne bezbjednosti pored pomoćnika komandanta pO.li su i referenti za bezbjednost koji su se svi zajedno kao služba bavili kontraobavještajnim poslovima ,te stanjem bezbjednosti na nivou bataljona.

Što se tiče vojnih zarobljenika da li vojnog ili civilnog karaktera organ bezbjednosti na nivou bataljona bi trebao sve zarobljenike proslijediti u brigadu ili korpus u zavisnosti na kojem nivou vojne formacije je organizovan prihvata zarobljenika, ali se na nivou bataljona vojna bezbjednost ,pa ni sama komanda ne bi trebala baviti zarobljenicima.

Iskazivanje vještaka vojne struke u potpunosti se podudara sa nalazom i mišljenjem od 10.12.2014.godine.

Osim tumačenja sistema rukovođenja i komandovanja, jednostarješinstva, dvostruke linije rukovođenja i komandovanja u organima bezbjednosti i strukture jedinice, te zadataka organa bezbjednosti, vještak vojne struke se bavio i odgovornosti optuženog Blagojević Ranka za kompletan događaj, a što ne treba da bude u domenu vojnog ,a ni bilo kojeg drugog vještačenja jer su to pitanja kojima će se baviti sud, zbog čega taj dio nalaza vještaka vojne struke nije ni prihvaćen.

Pored naprijed navedenih dokaza prihvaćeni su i određeni materijalni dokazi od strane tužilaštva.

Iz izvoda iz MKU općine Doboj od 18.11.2015.godine vidi se da je P.P. preminuo 25.04.2014.godine, radi čega je izvršeno čitanje istražnog iskaza ovog svjedoka,

Iz izvoda MKU općine Maglaj od 30.07.2013.godine vidi se da je u matične knjige kao datum smrti upisan 21.septembar 1992.godine, da je O.H. rođen 28.06.1920.godine, da je živio u Jablanici, općina Maglaj, a kao mjesto smrti upisano je mjesto Straište.

Iz potvrde o smrti Doma zdravlja Maglaj od 20.10.2014.godine vidi se da je ova ustanova tužilaštvu dostavila potvrdu o smrti O.H.a od 27.07.1993.godine a koju je izdao dr. Il. T.. Iz potvrde o smrti vidi se da je O.H. preminuo nasilnom smrću u mjestu Jablanica općina Maglaj.

Iz dopisa Službe Civilne zaštite općine Maglaj od 07.11.2014.godine vidi se da ova služba nema dokaz o razmjeni tijela O.H.a dana 06.02.1993.godine. Iz Službe Civilne zaštite općine Maglaj dostavljen je rokovnik u kojem su upisani podaci o razmjeni poginulih lica u toku 1992., 1993. i 1994.godine a o čemu je izdata potvrda o privremenom oduzimanju od strane PS Maglaj dana 16.11.2015.godine.

Za sprovođenje postupka eksumacije O.H.a, čije tijelo je ukopano na groblju u Donjem Turbetu, općina Maglaj, izdata je naredba kao i za sudsko-medicinsku obradu eksumiranog tijela, te uzimanje uzorka DNK radi identifikacije, ovog suda dana 21.10.2015.godine.

Takođe u postupku istrage izdata je naredba i za vojno vještačenje po vještaku dr. Sinanović Zemiru dana 18.11.2012.godine.

Izdata je posebna naredba i za sudsko-medicinsko vještačenje dr. Silajdžić Brkić Sabihe dana 29.10. 2015.godine.

O izvršenoj eksumaciji sastavljen je zapisnik dana 02.11.2015.godine ,te je sačinjena i fotodokumentacija koja na 29 fotografija prikazuje mjesto ukopa kao i posmrtno ostatke O.H.a.

Iz odjeljenja za Boračku i invalidsku zaštitu grada Banja Luke od 10.04.2014.godine vidi se vojna aktivnost optuženog Blagojević Rajka kao i pripadnost u oružanim snagama Republike Srpske u periodu od 03.05.1992. do 19.06.1996.godine.

Takođe i iz personalnog kartona za optuženog Blagojević Rajka vidi se njegovo kretanje kroz vojne jedinici kao i proizvođenje odnosno unaprjeđenje u činove od vodnika do poručnika.

Iz računskih ovjerenih kopija dostavljenih od strane MKSJ vidi se da se Blagojević Rajko potpisivao kao „ PK za OBP Bataljona“.

Ratno stanje na teritoriji Republike BiH proglašeno odlukom Predsjedništva Republike BiH a koja je objavljena u „Službenom listu R BiH“ broj 7/92 od 20.juna 1992.godine.

Neposredna ratna opasnost proglašena je od strane Predsjedništva Srpske Republike BiH odlukom broj 6/92 a koja je objavljena u „Službenom glasniku Srpskog naroda u Bosni i Hercegovini“ od 12.-17. maja 1992.godine.

Predsjedništvo Srpske Republike Bosne i Hercegovine izdalo je naredbu o primjeni pravila Međunarodnog ratnog prava u vojsci Srpske Republike BiH a koja je objavljena u „Službenom glasniku Srpskog naroda BiH „br. 9/92 od 13. juna 1992.godine.

Iz izvoda, iz kaznene evidencije PS Maglaj od 14.04.2014.godine vidi se da optuženi ne prolazi kroz kaznenu evidenciju.

Dokazi odbrane:

Odbrana je saslušala sedam svjedoka, jednog vještaka te je izvršeno saslušanje ii optuženog kao svjedoka.

Svjedok M1 Vmir bio je pripadnik vojne policije u IV bataljona. U donjem Rakovcu je takođe bila vojna policija, bilo je oko desetak policajaca, osim svjedoka M1 Vmira, u policiji su bili P.P., I.U., P. Ro i dr. Što se tiče P.P., on je bio vojni policajac, a za njega svjedok je rekao da je bio obični alkoholičar. Svjedok je poznao optuženog Blagojević Rajka, zna da je bio profesor Srednje škole, sjeća se da su u Donjem Rakovcu mobilisali ljude za vojsku, da je evidenciju vodio Blagojević Rajko, ali da nije izdavao direktne naredbe za mobilizaciji. Zna da je u Ozrenskoj brigadi bezbjednjak bio L.M.. U Rakovcu su bili sa vojnom policijom do 26.07.1992.godine a onda su otišli u Doboju gdje je formiran bataljon. Svi su policajci otišli u taj bataljon među kojima i P.P. i I.U. kao i svi ostali. Prekinuta je veza sa Donjim Rakovcem . Za ubistvo O.H.a svjedok je prvi put čuo 2014.godine i o ubistvu ne zna ništa.

Svjedok J.LJ je u svojoj izjavi istakao da je početkom rata bio pomoćnik načelnika štaba za obavještajne poslove u Prvoj ozrenskoj brigadi, poznao je optuženog Blagojević Rajka. Upoznao ga je u Rakovcu gdje je bilo sjedište bataljona. Optuženi je bio referent za obavještajne poslove u bataljonu. Direktni nadređeni optuženom bio je komandant bataljona, a svjedok je optuženom bio nadređen po stručnoj liniji. PO.la je obaveza izvještavanja iz bataljona prema brigadi po stručnim pitanjima i službama. Optuženi je imao obavezu da pismeno izvještava o svim dešavanjima koja ulaze u krug njegovog rada pomoćnika načelnika štaba za obavještajne poslove u brigadi. Krajem septembra u razgovoru čuo je da je neki striji čovjek ostao u kući i nije htio da ode, i da je u pitanju osoba pod nadimkom H, ali ne zna šta je bilo sa tim čovjekom. U bataljonu je pO.lo odjeljenje vojne policije, kojim je komandovao komandant, dok optuženi nije mogao izdavati naredjenja vojnoj policiji, a bez znanja komandanta. Za optuženog je rekao da je savjestan i odgovoran čovjek i da je pošteno obavljao svoje poslove i zadatke, ali da je povodom toga stekao i dosta neprijatelja.

Svjedok L.M. je početkom rata bio pomoćnik komandanta za bezbjednost Prve ozrenske brigade sa sjedištem u Petrovu. Optuženog je upoznao početkom rata kao pomoćnika komandanta za obavještajno-bezbjednosne poslove u bataljonu u Rakovcu. Svjedok je bio nadređeni optuženom, a po pitanju bezbjednosti. Optuženi je imao obavezu obavještavati pomoćnika komandanta za bezbjednost u brigadi o svim bezbjednosno interesantnim pitanjima. U bataljonu je pO.la vojna policija u formaciji odjeljenja, a kojom je komandovao komandant bataljona. Optuženi je samo u stručnom dijelu mogao izdavati naredbe policiji.

Svjedok P. N.o je početkom rata bio u rezervnom sastavu Državne bezbjednosti u Maglaju kao pripadnik državne bezbjednosti pokrivaio je dio Općine Maglaj koji je pokrivala Srpska Vojska, a u koji prostor ulazi i Donji Rakovac. U svom iskazu naveo je da je poznao optuženog kao profesora Srednje škole, te da je sa njim sarađivao u svom poslu. 21. septembra 1992.godine bila je akcija na pomijeranju Srpske linije, kojom prilikom su vojnici u kući pronašli H.a kojeg

je svjedok poznao od prije rata. Tražio je da razgovara sa H.om i to je učinio u školi u Jablanici. Obavio je razgovor sa H.om u trajanju od 10 do 15 minuta, a tom prilikom bio je prisutan i optuženi. H. nije imao nikakve povrede, a teže se kretao jer je bio stariji čovjek. Svjedok je razgovarao o interesantnim stvarima za bezbjednost na području Maglaja i na tome se razgovor završio. Tom prilikom optuženi nije vršio nikakvo ispitivanje. Nakon toga svjedok je rekao da je H.a vidio i u Rajčevu u šumarskoj kući, a što je 15 km od Jablanice. Svjedok je od komšije N. B. čuo da je H. umro, ali ničim ne povezuje optuženog sa ubistvom O.H.a.

Što se tiče svjedoka I.O., P.P. i I.U.a, za iste je rekao da su izbjegavali vojsku, bježali su od mobilizacije i da su bili u vojsci dosta problematični.

I.O. je izbjegavao mobilizaciju i sa dosta ljudi je bio u zavadi.

P.P. je volio piti, pa je dosta puta zbog toga imao problema, te je i krivično osuđivan.

I.U. je stalno bio po bolovanju i izbjegavao odlazak na liniju.

Svjedok Đ. G. je početkom rata radio u policiji u Maglaju. Optuženog poznaje iz srednje škole, jer je bio profesor. Zna da je optuženi bio referent za bezbjednost u bataljonu Vis a koji je pripadao Prvoj ozrenskoj brigadi. Svjedok je govorio o I.U. Ostoji, o osobi koja je bila sklona incidentnim situacijama, a u ratu se sukobljavao sa vojnom policijom jer je izbjegavao odlazak na liniju. Sjeća se i jasnog događaja kada je I.O. iz oružja ranio komšiju M. Dragu, a onda je sa sprata kuće bacio bombu kojom prilikom je ranio više lica. Svjedok je bio u sastavu uviđajne ekipe koja je nakon uviđajne radnje I.U. O. lišila slobode. Koliko je poznato svjedoku I.O. je za ovo djelo osuđen na nekoliko godina zatvora, ali ne zna precizno visinu kazne. Za P.P. svjedok je rekao da je isti bio lovočuvnik prije rata na području Jablanice. Zna da je P imao problema s alkoholom i da je dosta puta izazivao probleme u vojsci. Svjedok je za optuženog rekao da je čovjek profesionalac, da je odgovoran radnik i da je strog u poslu. Postupao je po pravilima i propisu, a što mnogima nije odgovaralo. Oko smrti O.H.a, svjedok ne zna ništa.

Svjedok M. D. je u svojoj izjavi kazao da je početkom 1992 godine bio pripadnik odreda Vis. Optuženog poznaje jer su bili komšije, zna da je bio bezbjednjak ali ne zna tačan naziv vojne formacije. Ne poznaje O.H.a i o njegovom dovođenju u komandu ne zna ništa. Svjedok je govorio o I.U. Ostoji. Za O. je kazao da ga je isti ranio u aprilu mjesecu 1994. godine za što nije imao nikakvog razloga. Nakon što je ranio svjedoka O. je bacio bombu sa sprata kuće kojom prilikom je ranio 16 osoba a za što je osuđen kaznom zatvora 4 godine i 6 mjeseci prvostepenom presudom dok mu je drugostepenom presudom izrečena kazna zatvora u trajanju od 3 godine i 6 mjeseci. Za O. je kazao da je problematična osoba i danas pravi probleme komšijama.

Svjedok L.J. govori o tome kako je optuženi Blagojević Rajko savjestan građanin i dobar čovjek, da ga poznaje iz srednje škole u Maglaju gdje je optuženi radio kao profesor a svjedok kao kućni majstor. Što se tiče O.H.a svjedok je izjavio da ne poznaje ovu osobu a da ne vjeruje da je optuženi mogao uraditi bilo šta loše prema toj osobi jer je pošten čovjek, ne pravi razliku među ljudima.

Pored toga, odbrana je saslušala vještaka dr K. D. a na okolnosti vojne i bezbjednosne strukture vojske Republike Srpske i ovaj vještak, kao i vještak tužilaštva dr Sinanović Zemir, govorio je organizacionoj strukturi vojske Republike Srpske u toku rata od najviše komande, pa sve do bataljona. Vještak je istakao da u vojsci vlada princip jednostarješinstva, a obrazlagao je i

povezanost organa bezbjednosti u odnosu na komadanta jedinice ,te u odnosu na službu bezbjednosti nesporedno više vojne formacije. I prema ovom vještaku komadant vojne jedinice odgovara za svoju formaciju, te komanduje jedinicom. Komandovanje jedinicom ne može vršiti organ bezbjednosti odnosno pomoćnik komadanta za bezbjednost, a niti referent za bezbjednost odnosno referent za obavještajne poslove. Vještak je naveo da pomoćnik komadanta ili referent za obavještajno- bezbjednosne poslove vrši sve poslove iz domena bezbjednosti vojne formacije,odnosno da obavlja kontraobavještajne poslove.To znači da prikuplja sve informacije koje se odnose na neprijatelja,te podatke koji su značajni za sigurnost vojne formacije.. Nema bitnih razlika između tužilačkog vojnog stručnog nalaza i nalaza i mišljenja dr. K. D.mira, vještaka odbrane u domenu organizacione strukture vojske, principa jednostarješinstva kao i u segmentu rada obavještajno- bezbjednosnog organa ,kako prema komadantu jedinice, tako i u odnosu prema neposredno višem organu. Što se tiče optuženog vještak je izjavio da on u kritično vrijeme obavljao dužnost Referenta za obavještajno bezbjednosne poslove u bataljonu i to je period od početka maja 1992.godine do oktobra 1993. godine ,a kasnije će postati pomoćnik komadanta bataljona za obavještajno -bezbjednosne poslove.Prva naredba koja je odredila dužnost optuženog je iz januara 1993. godine i ista je retroaktivnog karaktera ,jer je obuhvatila period od maja 1992. godine do oktobra 1993. godine. U konkretnom predmetu naredba je izdata dosta kasnije ali je to dokaz da su se i takve stvari dešavale,mada to nije bilo uobičajeno. Vještak je naveo da je iz dokumenata koje je on pregledao vidljivo da je na području IV bataljona Ozrenske brigade bilo odjeljenje vojne policije,kojom policijom je komandovao komadant brigade preko komandira vojne policije. Pomoćnik komadanta u bataljonu, a ni referent za obavještajno- bezbjednosne poslove ne komanduje vojnom policijom i sve naredbe se izdaju preko komadanta bataljona. Optuženi nije mogao pisati bilo kakvu naredbu vojnoj policiji jer je to isključivo pravo komadanta bataljona a niti je mogao preduzimati bilo kakve druge poslove bez znanja komadanta jedinice. Vještačenje dr K. D.mira u potpunosti se podudara sa pismenim nalazom i mišljenjem ovog vještaka od novembra 2016. godine.

Na glavnom pretresu 05.12.2016. godine saslušan je optuženi u svojstvu svjedoka.Optuženi je u svom iskazu govorio o prijeratnim obavezama i poslovima koje je obavljao ,a potom je govorio o ratnim aktivnostima kao i aktivnostima i poslovima koje je obavljao nakon okončanja rata. U kritično vrijeme optuženi je izjavio da je bio referent za bezbjednosne-obavještajne poslove prvo u Odredu Vis ,a potom u IV bataljonu Prve ozrenske lake pješadijske brigade. Naredbu o postavljenju dobio je tek 03.01.1993. godine. Pomoćnik komadant za bezbjednosne poslove u brigadi je bio L.M.. Optuženi je u kritično vrijeme obavljao vojnu dužnost u Donjem Rakovcu općina Maglaj.Kao referent za obavještajno- bezbjednosne poslove u bataljonu, prikupljao je sve interesantne informacije o protivničkoj strani kao što su jačina, sastav ,organizacija, naoružanje, moral ljudstva, pozadinsko obezbjeđenje, kao i sve ostalo što je značajno za bezbjednost njegove jedinice. Pored toga radio je na mobilizaciji vojno sposobnih obveznika, na popuni linije ,kao i na tome da se pravilno vrši smjena ljudstva na liniji. Optuženi je izjavio da nije imao nikakva ovlaštenja da komanduje niti da izdaje naredbe vojnoj policiji. Po principu jednostarješinstva komadant bataljona izdaje naredbe,te druga lica iz sastava komande ne mogu naređivati jedinicom,niti za to imaju ovlaštenje. U bataljonu je bilo odjeljenje vojne policije kojim je komandovao komadant bataljona. Optuženi je naveo da su mu određeni vojnici pravili probleme, a među kojima su I.O. i I.U. ,jer nisu htjeli da idu na borbenu liniju. I.O. je izbjegavao mobilizaciju zbog čega je je priveden od vojne policije. Slične probleme pravio je i I.U. zbog čega je jednom prilikom i napao optuženog. Krivili su komandu za mobilizaciju, a i optuženog, pošto je radio na popuni vojne linije. Što se tiče O.H.a optuženi je rekao da ga je u drugoj polovini septembra 1992 godine prvi puta sreo, zna da ga je dovela vojska pred komandu bataljona iz Jablanice ,a odatle u osnovu školu koja je udaljena oko 150

metara. Zna da je bio star čovjek i da se teško kretao. Optuženi je od komadanta N.a dobio naredbu da ga ispita a što je optuženi i uradio. Navodi da je prilikom ispitivanja bio prisutan i P. N.o, radnik Službe državne bezbjednosti i osoba koja je pokrivala zonu odgovornosti bataljona sa aspekta civilnog stanovništva. Optuženi je izjavio da je tom prilikom N.o vodio najveći dio razgovora ,a da ga je on neznatno pitao ,jer je O. tada bio civil i nije bio obavještajno interesantan za vojsku. O.H. je ostao u školi pod nadzorom vojne policije.Šta se sve desilo sa O.H.om optuženi ne zna,ali se sjeća da je nakon 15-tak dana H. prebačen u Rajčevo u neku šumariju.Za stradanje H.a optuženi je čuo u novembru 1992. godine kada mu je Poručnik N. rekao da je H. smrtno nastradao ,ali nije konkretizovao na koji način. Što se tiče P.P. optuženi je izjavio da je isti bio u odjeljenju u policiji u Jablanici sve do 24 .ili 25. jula 1992. godine kada su P i ostali pripadnici vojne policije iz odjeljenja prebačeni u Doboj gdje je formiran bataljon vojne policije. Zna da je P.P. bio sklon konzumiranju alkohola, nedisciplinovan kao vojnik, zbog čega je izbačen iz bataljona vojne policije 1994. godine.Optuženi je izjavio da je i sa ovom osobom imao fizički sukob, kao i sa I.em. Pored ratnog angažmana optuženi je u svojoj odbrani rekao da je nakon rata obavljao veoma značajne poslove u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine. Optuženi je bio šef Odsjeka za međunarodnu saradnju i radio je na vojnom - diplomatskom predstavljanju Bosne i Hercegovine. Kao funkcioner u Ministarstvu odbrane veoma često je putovao radi uspostavljanja međunarodne saradnje između BiH i drugih zemalja ,a u sferi odbrane. Optuženi je naveo da je NATO izvršio provjeru njegovih ratnih aktivnosti i da nikada nije ništa bilo sporno u njegovom ratnom angažovanju. Optuženi je 1. septembra 2015.godine je penzionisan. Optuženi je saznao da se on povezuje sa ubistvom O.H.a tek kada je bio na razgovoru kod tužioca. Optuženi negira da ima bilo kakve veze sa ubistvom O.H.a.

Iz dopisa Okružnog tužilaštva u Doboju od 05.07.2016. godine vidi se da je P.P. osuđen zbog krivičnog djela ugrožavanje sigurnosti presudom Osnovnog suda u Doboju od 27.04.2011. godine.

Iz dopisa PS Doboj od 10.06.2016. godine vidi se da je od P.P. oduzeta malokalibarska puška i pištolj sa municijom, a zbog krivičnog djela ugrožavanje sigurnosti zbog čega je u upravnom postupku doneseno rješenje o uništenju ovih predmeta.

Iz ukaza od 23.07.1994. godine vidi se da je optuženi unaprijeđen čin rezervnog intedantskog poručnika sa danom 06.juli 1994. godine, a i iz čina rezervnog vodnika prve klase.

Iz naredbe od 07.12.1993. godine vidi se da je optuženi dana 07.12.1993. godine postavljen za pomoćnika načelnika štaba za organizaciono- mobilizacijske i personalne poslove u Taktičkoj grupi Ozren.

Iz naredbe od 13.10.1993. godine vidi se da je optuženi dana 13.10.1993. godine postavljen na mjesto pomoćnika načelnika štaba za popunu i personalne poslove Operativne grupe.

Iz naredbe od 03.01.1993. godine vidi se da je optuženi postavljen za pomoćnika komadanta za bezbjednosno- obavještajne poslove u IV bataljonu Prve ozrenske lake pješadijske brigade.

Iz VOB- kartona za I.U.a i P.P. vidi se kretanje ovih lica kroz vojne jedinice.

Takođe iz uvjerenja odjeljenja boračko i invalidsku zaštitu Doboj od 23.03.2016. godine vidi se vojni angažman I.U.a u oružanim snagama Republike Srpske.

Nakon analize kako dokaza optužbe tako i dokaza odbrane, a u koju je sud izvršio kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi ,zaključeno je da optužba nije dokazala izvršenje krivičnog djela od strane optuženog.

Nije sporno da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela a koje je navedeno u činjeničnom opisu pO.o oružani sukob i da je to za vrijeme rata između Vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine i Armije Republike Bosne i Hercegovine. Da je pO.o oružani sukob i da je događaj bio u vrijeme rata, može se zaključiti na osnovu Odluke o proglašenju ratnog stanja broj: 7/92, Odluke o proglašenju neposredne ratne opasnosti broj: 6/92, Naredbe o primjeni pravila međunarodnog ratnog prava u vojsci Republike Srpske broj:9/92 , a koji dokumenti su prethodno bliže navedeni, kao i na osnovu materijalnih dokaza , te iskaza saslušanih svjedoka kao i vještaka kako tužilaštva tako i odbrane.

Nije sporno da je nezakonito postupanje prema zarobljenicima u direktnoj suprotnosti sa međunarodnim humanitarnim pravom, da je to zabranjeno Ženevskom konvencijom o zaštiti civilnog stanovništva za vrijeme rata od 12.08.1949. godine i koja Konvencija članom 3. stav 1. tačka a) između ostalog zabranjuje među sukobljenim stranama svaki oblik nasilja protiv života i tijela, sve vrste ubistava, sakaćenja odnosno okrutnog postupanja i mučenja. Ubijanje zarobljenika bilo vojnih ili civilnih, zabranjeno je prema preuzetom KZ SFRJ. Članom 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ taksativno su nabrojane odnosno određene sve one radnje koje su nedopustive u oružanom sukobu. Jasna je definicija odgovornosti za kršenje međunarodnog humanitarnog prava. Naprijed navedenom odredbom definisana je komandna odgovornost vojnog starješine koji odgovara za izdavanje naredbe u okviru svoje jedinice određenim pojedincima za izvršenje jedne od radnji koje je direktno povređuju humanitarno pravo ,a koje su definisane u članu 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ. Prednjom odredbom određena je i krivično pravna odgovornost i direktnog izvršioca. Dakle, preuzeti KZ SFRJ definiše odgovornost ne samo izvršioca određene nezakonite radnje koja se odnosi na povredu međunarodnog humanitarnog prava nego i odgovornost naredbodavca.

Dakle, nema nikakve dileme da je ubijanje civilnog stanovništva nedopustivo i da se ono treba kazniti bez obzira o kome se radi, da li je u pitanju izvršilac ili naredbodavac.

Nije sporno da je O.H. živio u Jablanici općina Maglaj i da je došlo do njegovog zarobljavanja a što se jasno može vidjeti i zaključiti iz iskaza svjedoka I.O., I.U.a, I. Ž., J.B.a, dr I. , O. H.a, P.P., kao svjedoka optužbe, a potom i na osnovu iskaza svjedoka J.LJa, P. N.a, kao svjedoka odbrane. Iz iskaza samog optuženog može se zaključiti da je došlo do zarobljavanja O.H.a. Da je došlo do zarobljavanja O.H.a može se bliže zaključiti iz iskaza I.O., I.U.a, a potom i iskaza I. Ž.. Iz iskaza I. Ž. vidi se da je on zajedno sa Đ.B.i B. R. doveo O.H.a do komande čete, da su ga tu predali komandiru čete B.M.u. a potom da je u toku noći prebačen u Rakovac.

Nije sporno ni da je O.H. nakon zarobljavanja smrtno stradao a takav zaključak se može izvesti iz materijalnih dokaza iz sudskog spisa kao što su izvod iz matične knjige umrlih, potvrda o smrti, zapisnik o eshumaciji, fotodokumentacija kao i sudsko medicinsko vještačenje dr Silajdžić-Brkić Sabihe.

U potvrdi o smrti broj: 133/93 od 27.07.1993. godine dr Il. T. je konstatovao da je smrt O.H.a nasilna ,a što je navedeni svjedok i potvrdio prilikom saslušanja na glavnom pretresu.

Pored toga, nema nikakve dileme da je smrt O.H.a nasilna, jer se to potvrdilo i sudsko-medicinskim vještačenjem posmrtnih ostataka tijela O.H.a ,a o čemu je nalaz i mišljenje dala dr Silajdžić-Brkić Sabiha dana 04.11.2015. godine.

Iz sudsko-medicinskog vještačenja vidi se da je smrt nasilna ,te da je nastupila usljed politraume odnosno višestrukih preloma kostiju glave, kralježaka, rebara obostrano, te kostiju desne potkoljenice. Povrede su nastale višestrukim djelovanjem tupine jako zamahnutog tvrdog mehaničkog sredstva, a na djelovanje projektila ručno vatrenog oružja ukazuje pronađena strijelna rana tipa ulaza u dijelu lijeve tjemene kosti (okrugli rupast defekt kosti).

Dakle, smrt O.H.a je nasilna i ista je nastala nakon njegovog protuzakonitog zarobljavanja.

Dokazi tužilaštva koji su izvedeni na glavnom pretresu, a i dokazi odbrane potvrđuju zarobljavanje O.H.a, potvrđuju da je O.H. imao kontakt sa optuženim, da ga je on ispitivao, a što priznaje i sam optuženi. Međutim, tužilaštvo nije ponudilo dovoljno dokaza da je optuženi naredio NN licima da izvrše ubistvo O.H.a.

Tužilaštvo zasniva odgovornost optuženog na iskazu svjedoka P.P., pa taj iskaz povezuje sa iskazima I.O., I.U.em, I. Ž.m, J.B.om, O. H.om, kao i sa drugim saslušanim svjedocima ,ali prvenstveno iskaz P.P. povezuju sa iskazom I.U.a, I.U. O..

Naprijed navedeni svjedoci pokušavaju uvezati optuženog sa smrću O.H.a. Međutim, analizom tih iskaza ne može se doći do takvog zaključka.

Na glavnom pretresu izvršeno je čitanje iskaza svjedoka P.P. datog Državnoj agenciji za istrage i zaštitu ,a na osnovu člana 288. stav 2. ZKP FBiH.Čitanje iskaza izvršeno je zbog smrti svjedoka ,a koja činjenica proizilazi iz izvoda iz matične knjige umrlih od 18.11.2015. godine. Tačno je da ovaj svjedok ispričao određenu priču ,a koja se odnosi da mu je optuženi naredio da dođe kod njega u kancelariju ,te mu dao naredbu za likvidaciju H.a,a što je svjedok prema njegovom kazivanju odbio. Doslovno u toj izjavi zabilježeno je sljedeće: „ Ja sam otišao do njega u kancelariju, sjeo sam, a Rajko mi je dao pisanu naredbu da pročitam. Kada sam uzeo njegu pismenu naredbu i počeo čitati u njoj je pisalo da se H. mora likvidirati u toku noći u 24 sati.“

Analizirajući naprijed navedeni sadržaj izjave ovaj sud je zaključio da je vrlo interesantno iskazivanje svjedoka u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu. Iz prednjeg citiranog dijela izjave ne može se zaključiti jasno i izvan razumne sumnje čija je bila pismena naredba, ako je ona uopšte i pO.la, da li je tu naredbu potpisao optuženi ili neko drugi, a pogotovo što i sam tekst odnosno izjava nije pravilno otkucana odnosno navedena, jer u izjavi stoji riječ “njegu“, pa se na osnovu takvog teksta može postaviti niz pitanja i dilema, a koje se ne mogu otkloniti, jer je svjedok umro. Izjava koja se pročita na glavnom pretresu nije potpun dokaz jer svjedok nije neposredno saslušan na glavnom pretresu, a ni odbrani nije omogućeno unakrsno ispitivanje, te rasčišćavanje nejasnoća u odnosu iskaz iz Državne agencije. Na temelju pročitane izjave iz policije odnosno Agencije, ne može se utvrditi odgovornost optužene osobe i ta izjava nije podobna za uvezivanje sa ostalim dokazima u konkretnom predmetu.

U konketnom predmetu ni iz iskaza svjedoka I.O., te I.U.a ne može se van svake razumne sumnje utvrditi odgovornost optuženog. Svjedok I.O. je vidio određeni kontakt između optuženog i O.H.a ali to nije dovoljno da bi se utvrdila odgovornost optuženog, te da bi se izvan razumne sumnje konstatovalo da je Blagojević Rajko odgovoran za smrt O.H.a onako kako je

to optužnica postavila. Isto tako, ni iskaz svjedoka I.U.a izvan razumne sumnje ne potvrđuje izvršenje krivičnog djela od strane optuženog.

Dakle, prednja tri ključna svjedoka optužbe ne mogu biti osnov za utvrđivanje odgovornosti optuženog. Izjava P.P. nije potpun dokaz i ne može biti temelj za utvrđivanje odgovornosti. Ova izjava nije upotpunjena sa iskazima I.O. i I.U.a u pogledu izvršenja krivičnog djela od strane optuženog i ne može se govoriti o izvan razumnoj sumnji. Izjava P.P. u pogledu pismene naredbe je vrlo upitna kada nema drugih dokaza o pO.nju te naredbe .Osim toga,tu postoji niz pitanja koja se ne mogu riješiti jer je svjedok umro. Izdavanje pismene naredbe i takav vid svjedočenja je neuvjerljiv za ovaj sud jer se postavlja pitanje ko bi izdao takvu naredbu,odnosno ko bi napisao takvu naredbu bez obzira na okolnosti događaja tj.oružani sukob.

Osim toga, i samo vrijeme zarobljavanja i smrti O.H.a je veoma upitno jer su svjedoci govorili da se radilo o 6. mjesecu (P.P., I.O.), odnosno 9. mjesecu (I.U. i optuženi), a što samo potvrđuje da imamo jedno nejasno i neutvrđeno vrijeme .

Ostali svjedoci kao što su Ž. I., V.D., N.S., H.J., S.S., ne znaju ništa o smrtnom stradanju optuženog. I. Ž. govorio je o zarobljavanju O.H.a i odvođenju do komande,a šta se dalje dešavalo sa oštećenim svjedok ne zna. Svjedok V.D. je bio komadant Prve ozrenske brigade i ništa konkretno ne zna oko O.H.a, Svjedok N.S.. je govorio o ratnom sukobu i njegovo svjedočenje je usmjereno na taj segment optužnice, a o smrti O.H.a ne zna ništa. Svjedok H.J. je govorio da ga je jedne prilike ispitivao Blagojević Rajko, a o O.H.u ne zna ništa. Svjedok S.S. je također govorio o ratnom sukobu, te o ispitivanju od strane Blagojević Rajka, ispitivao ga je o vojnim stvarima u Maglaju, a o smrti O.H.a ne zna ništa.Ovaj svjedok ništa nije negativno rekao u odnosu na ispitivanje, kao što to nije rekao ni svjedok H.J.. Svjedok J.B. ništa nije konkretno rekao o povezanosti optuženog sa ubistvom oštećenog. Iz njegovog iskaza vidi se samo da mu je pokojni punac P. M. govorio o tome kako je čuo da se H. treba ubiti ,a drugo ništa ne zna. Svjedok O. H. prepričava priču I.O. onako kako to O. navodi u svojoj izjavi. Dakle, ovaj svjedok samo prepričava što je čuo od I.O., tvrdi da mu se i P.P. najavljivao ,ali da se nisu sastali zbog smrti P.P..

Dakle, pored prednja tri svjedoka ostali svjedoci nemaju značajnih saznanja o smrti O.H.a ,a koji bi se mogli povezati sa optuženim, a neki svjedoci čak nisu ni svjedočili u tom pravcu nego u segmentu oružanog sukoba, te ispitivanja od strane optuženog ,a koje je ispitivanje prema iskazima svjedoka nije zabilježeno nikakvim nekorektnim događajima. Pored toga, ni jedan materijalni dokaz koji je naveden u ovoj presudi ne povezuje optuženog sa izvršenjem predmetnog krivičnog djela.

Nasuprot, svjedocima tužilaštva, odbrana je putem svjedoka P. N.a, Đ. G.a, M. D., pa i samog optuženog dovela u pitanje kredibilitet svjedoka P.P., I.O. i I.U.a. Naprijed navedeni svjedoci su naveli da su navedena tri svjedoka tužilaštva bila dosta problematična, da je P.P. volio piti alkohol, da je zbog toga imao dosta problema, te da je bio krivično osuđivan. I.O. ,kao i I.U. su izbjegavali mobilizaciju, pa su zbog toga imali dosta problema u vojnoj jedinici, pa i sa samim optuženim. Optuženi je sa P. P. i I. O. imao i fizički sukob, jer su ova lica izbjegavala mobilizaciju.

Tužilaštvo je kod dokazivanja , a i u završnoj riječi pokušalo predmet optužnice potvrditi prvenstveno iskazom P.P., te taj iskaz povezati sa pričom svjedoka I.U. O. i I.U. ,a potom i sa ostalim svjedocima. Međutim, kako se na temelju iskaza P.P. ne može donijeti sudska odluka jer je iskaz iz policije odnosno Agencije pročitao na pretresu, kako ovaj iskaz ima dosta detalja koji se ne mogu provjeriti, a upitnog su karaktera, kako ostala dva svjedoka direktno ne uvezuju

optuženog u izvršenje krivičnog djela, kao ni ostali svjedoci, te kako je odbrana putem svojih svjedoka dovela u pitanje kredibilitet ovih svjedoka, te odnos sa optuženim, ovaj sud zaključuje da se na temelju priče saslušanih svjedoka ne može utvrditi odgovornost optuženog za djelo za koje se tereti.

Pored toga, postavlja se pitanje i koju je tačnu vojnu funkciju vršio optuženi u kritično vrijeme. Svjedoci optužbe P.P., I.O., I.U. kao i ostali svjedoci ne znaju koju je dužnost obavljao optuženi u vojsci. Tužilaštvo je u tom pravcu dostavilo određene dokumente iz Odjeljenja za boračku i invalidsku zaštitu kao i jedinični karton za optuženog, ali se ni iz tih dokumenata ne može precizno zaključiti na kojoj vojnoj formaciji je bio optuženi u kritično vrijeme. Iz tih dokumenata vidljivo je samo kretanje optuženog kroz vojnu jedinicu ali u vidu vojnih pošti, te njegovo označavanje činova, a nema dokaza o tome koju je vojnu dužnost obavljao. Tužilaštvo je dostavilo i određenu grupu dokaza iz Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju gdje se optuženi potpisivao kao PK za OBP bataljona (pomoćnik komadanta za obavještajno-bezbjednosne poslove). Međutim, samo se jedan dokument odnosi na kritično vrijeme, te je označen sa datumom 12.08.1992. godine, dok su ostala dva dokumenta iz 10. mjeseca 1992. godine, a jedan iz 12. mjeseca 1992. godine. U svom iskazu optuženi tvrdi da je u kritično vrijeme bio referent za obavještajno- bezbjednosne poslove u bataljonu. To navodi i vještak dr K. D.mir, kao i V.D. koji je bio komadant Prve ozrenske brigade , a potom i J.LJ . Međutim, bez obzira da li je u kritično vrijeme optuženi bio pomoćnik komadanta bataljona ili referent dokazi koje tužilaštvo provelo tokom glavnog pretresa ne potvrđuju izvršenje krivičnog djela od strane optuženog.

Odbrana je postavila pitanje i ovlaštenja optuženog da izdaje naredbe Vojnoj policiji ili bilo kome drugom u bataljonu, pa je u tom pravcu saslušavala svjedoke, te je izvršeno i vještačenje. Iz iskaza svjedoka odbrane a koji govore o vojnom angažmanu optuženog, se vidi da optuženi nije mogao izdavati naredbe Vojnoj policiji, osim u stručnom dijelu, a naredbu je isključivo mogao izdavati komadant jedinice odnosno bataljona. Međutim, i ovo pitanje gubi na značaju a upravo zbog nedostatka dokaza da je optuženi počinilac krivičnog djela.

Na kraju postavlja se pitanje kod dokaza tužilaštva kakav je to kvalitet svjedočenja kada nema dokaza kome je navodno optuženi izdao naredbu za ubistvo O.H.a. Kakav je to kvalitet svjedočenja kad se u optužnici navodi da je naredba izdata NN licima. Slabost dokazne građe tužilaštva odrazila se i na činjenicu da je tužilaštvo u toku glavnog pretresa izvršilo izmjenu činjeničnog supstrata i to u odnosu na vrijeme izvršenja krivičnog djela. U prvobitnoj optužnici od 30.11.2015. godine vrijeme izvršenja krivičnog djela označeno je na 7. ili 8. mjesec 1992. godine ,a u izmjenjenoj optužnici od 12.12.2016. godine određeno je vrijeme od početka 7. do kraja 9. mjeseca 1992. godine. Slabost dokazne građe ogleda se i u tome što je u prvobitnoj optužnici dužnost optuženog bila označena kao pomoćnik komadanta za bezbjednost u Prvoj ozrenskoj brigadi, a u izmijenjenoj , na pomoćnika komadanta za bezbjednosno- obavještajne poslove u IV Pješadijskom bataljonu Prve ozrenske lake pješadijske brigade. Dakle, dokazna građa koja je tužioca rukovodila u istrazi uputila ga je na manji okvirni vremenski period, da bi se taj period proširio na glavnom pretresu na još jedan mjesec. Osim toga, došlo je do izmjene i vojne dužnosti optuženog, sa pomoćnika komadanta brigade na pomoćnika komadanta u bataljonu.

Dakle, dokazi tužilaštva koji su provedeni na glavnom pretresu ne mogu prema zaključku ovog suda izvan razumne sumnje potvrditi izvršenje krivičnog djela od strane optuženog onako kako je to tužilaštvo navelo u izmjenjenoj optužnici, a što znači da ni zatvoreni krug indicija ne potvrđuje izvan razumnu sumnju izvršenja krivičnog djela od strane optuženog. Optuženi se

tereti da je počinio veoma ozbiljno krivično djelo iz domena međunarodnog humanitarnog prava i u ovakvim postupcima složene prirode neophodno je da dokazi kako pojedinačno tako i međusobnoj vezi izvan razumne sumnje potvrđuju da je određena osoba izvršila krivično djelo iz oblasti međunarodnog humanitarnog prava.

Kako dokazi optužbe ne potvrđuju da je optuženi Blagojević Rajko u vremenu koji je označen u optužnici počinio djelo za koje se tereti, ovaj sud je primjenom načela- in dubio pro reo (u sumnji u korist optuženog) ,a na osnovu člana 299. točka c) ZKP FBiH oslobodio istog od optužbe, a kako je to bliže navedeno u izreci ove presude.

S obzirom da je sud oslobodio optuženog od optužbe, na osnovu člana 203. stav 1 . ZKP FBiH odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava.

Zapisničar
Telalović Jela

Predsjednik vijeća
Maličbegović Enes